

ΔΕΟ24

LAST MINUTE ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

ΣΥΝΟΨΗ ΤΟΜΟΥ Γ

Περιεχόμενα

ΣΥΝΟΨΗ ΤΟΜΟΥ Γ	1
1. Έννοια και Θεωρίες της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης.....	3
2. Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ).....	3
3. Τι είναι η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη και ποια ήταν η σημασία της για την ευρωπαϊκή ενοποίηση;.....	3
4. Κριτήρια Σύγκλισης για Ένταξη στην ΟΝΕ	4
5. Ποιος είναι ο ρόλος και η σημασία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ) στην Ευρωπαϊκή Ένωση;	4
6. Πώς επηρεάζει ο νεολειτουργισμός την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και ποια είναι τα κύρια χαρακτηριστικά του;	5
7. Τι πρεσβεύει η θεωρία του διακυβερνητισμού και πώς εξηγεί τη διαδικασία λήψης αποφάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση;.....	5
8. Ποιοι είναι οι τέσσερις πυλώνες της ενιαίας αγοράς της ΕΕ και πώς αυτοί συμβάλλουν στην οικονομική ολοκλήρωση;	6
9. Ποιες οι διαφορές μεταξύ αρνητικής και θετικής ολοκλήρωσης στο πλαίσιο της ενιαίας αγοράς;	6
10. Ποιοι παράγοντες οδήγησαν στην εμφάνιση συζητήσεων σχετικά με την αναγκαιότητα για περιφερειακές πολιτικές στην ΕΟΚ/ΕΕ;	7
11. Ποια η σχέση μεταξύ της Ενιαίας Αγοράς και της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ) και ποιες οι επιπτώσεις τους στην πολιτική συνοχής/περιφερειακή πολιτική της ΕΕ;.....	7
12. Ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ);.....	8
13. Μηχανισμοί Εξευρωπαϊσμού	8
14. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι Αρμοδιότητές της	8

15.	Ποιοι παράγοντες οδήγησαν στην εμφάνιση συζητήσεων σχετικά με την αναγκαιότητα για περιφερειακές πολιτικές στην ΕΟΚ/ΕΕ;	9
16.	Περιφερειακές Πολιτικές στην ΕΟΚ/ΕΕ	9
17.	Στόχοι της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.....	10
ΣΥΝΟΨΗ ΤΟΜΟΥ Δ		11
18.	Οικονομική Ταξινόμηση Δημοσίων Δαπανών.....	11
19.	Λειτουργική και Διοικητική Ταξινόμηση Δημοσίων Δαπανών.....	11
20.	Δημόσιο Χρέος στην Ελλάδα	11
21.	Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ)	12
22.	Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος.....	12
23.	Εργαλεία και Σκοπός της Περιφερειακής Πολιτικής της ΕΕ	13
24.	Ταμείο Συνοχής: Στόχοι και Τομείς Παρέμβασης	13
25.	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).....	13
26.	Προτεραιότητες και Λειτουργία του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ)	14
27.	Αρχές της Πολιτικής Συνοχής.....	14
28.	Ποιοι είναι οι κύριοι στόχοι του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού και πώς χρηματοδοτείται;	15
29.	Τι είναι οι αποτυχίες της αγοράς και πώς μπορεί η Ευρωπαϊκή Ένωση να τις αντιμετωπίσει;.....	15
30.	Πώς συμβάλλει η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη στην ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς;	15
31.	Ποια είναι η διαφορά μεταξύ νεολειτουργισμού και διακυβερνητισμού όσον αφορά την προσέγγιση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης;	15
32.	Ποια είναι η σημασία του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού για την ΕΕ και πώς καθορίζεται;	16

1. Έννοια και Θεωρίες της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης

Η ευρωπαϊκή ενοποίηση είναι μια διαδικασία κατά την οποία πολιτικοί δρώντες από διάφορα εθνικά κέντρα μεταφέρουν τη νομιμοφροσύνη και τις προσδοκίες τους σε ένα μεγαλύτερο, υπερεθνικό κέντρο αποφάσεων. Οι τέσσερις κυρίαρχες θεωρίες που επιχειρούν να ερμηνεύσουν αυτή τη διαδικασία είναι ο πλουραλισμός, ο λειτουργισμός, ο ομοσπονδισμός και ο νεολειτουργισμός. Ο πλουραλισμός εστιάζει στη συνεργασία μεταξύ εθνικών κρατών, ο λειτουργισμός στην ανάθεση αρμοδιοτήτων σε τεχνοκράτες, ο ομοσπονδισμός στη δημιουργία ενός υπερεθνικού κράτους και ο νεολειτουργισμός στην ιδέα της "εκχείλισης" της ολοκλήρωσης από έναν τομέα σε άλλους.

2. Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ)

Η ΕΚΑΧ ιδρύθηκε το 1951, μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, με πρωτοβουλία του Γάλλου υπουργού Εξωτερικών Ρομπέρ Σουμάν. Οι λόγοι δημιουργίας της ήταν κυρίως δύο: η ανάγκη για οικονομική ανάκαμψη της Ευρώπης μετά τον πόλεμο και η επιθυμία για πολιτική σταθερότητα και ειρήνη στην περιοχή. Η ΕΚΑΧ έθεσε υπό κοινή διοίκηση τη γαλλογερμανική παραγωγή άνθρακα και χάλυβα, δύο βασικών πρώτων υλών για τη βαριά βιομηχανία, με στόχο να αποτρέψει μελλοντικές συγκρούσεις μεταξύ των δύο χωρών και να προωθήσει την οικονομική συνεργασία.

3. Τι είναι η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη και ποια ήταν η σημασία της για την ευρωπαϊκή ενοποίηση;

Απάντηση: Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (ΕΕΠ) αποτελεί την πρώτη σημαντική αναθεώρηση της Συνθήκης της Ρώμης και τέθηκε σε ισχύ το 1987. Η ΕΕΠ είχε ως βασικό στόχο την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς της Ευρωπαϊκής Κοινότητας μέχρι το 1992, αντιμετωπίζοντας εμπόδια όπως τα τεχνικά, φυσικά και φορολογικά εμπόδια.

Η ΕΕΠ είχε μεγάλη σημασία για την ευρωπαϊκή ενοποίηση, καθώς προωθούσε την οικονομική ολοκλήρωση και την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών. Επιπλέον, καθόριζε νέους στόχους σε τομείς όπως το περιβάλλον, η έρευνα και η τεχνολογία. Η εισαγωγή της ΕΕΠ οδήγησε σε σημαντικές αλλαγές στην πολιτική και οικονομική δομή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, προωθώντας τη δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς που θα επιτρέψει την ελεύθερη διακίνηση αγαθών, υπηρεσιών, κεφαλαίων και ανθρώπων.

Επιπλέον, η ΕΕΠ εισήγαγε την αρχή της επικουρικότητας, η οποία καθορίζει ότι οι αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνονται όσο το δυνατόν πιο κοντά στους πολίτες και μόνο όταν είναι αναγκαίο να γίνεται σε κεντρικό επίπεδο. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την ενίσχυση της δημοκρατικότητας και της λογοδοσίας των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.

Συνολικά, η ΕΕΠ αποτέλεσε ένα σημαντικό βήμα προς την ευρωπαϊκή ενοποίηση, θέτοντας τα θεμέλια για την περαιτέρω ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την ενίσχυση της οικονομικής και πολιτικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών.

4. Κριτήρια Σύγκλισης για Ένταξη στην ΟΝΕ

Για να ενταχθεί ένα κράτος μέλος στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) και να υιοθετήσει το ευρώ, πρέπει να πληροί συγκεκριμένα κριτήρια σύγκλισης. Αυτά τα κριτήρια είναι:

- **Συναλλαγματική ισοτιμία:** Η συναλλαγματική ισοτιμία του νομίσματος της χώρας πρέπει να παραμένει σταθερή εντός των ορίων του μηχανισμού συναλλαγματικών ισοτιμιών για τουλάχιστον δύο χρόνια.
- **Πληθωρισμός:** Ο πληθωρισμός της χώρας δεν πρέπει να υπερβαίνει κατά περισσότερο από 1,5% τον μέσο όρο των τριών κρατών μελών με τον χαμηλότερο πληθωρισμό.
- **Επιτόκια:** Τα μακροπρόθεσμα επιτόκια της χώρας δεν πρέπει να υπερβαίνουν κατά περισσότερο από 2% τον μέσο όρο των τριών κρατών μελών με τον χαμηλότερο πληθωρισμό.
- **Δημόσιο έλλειμμα:** Το δημόσιο έλλειμμα της χώρας δεν πρέπει να υπερβαίνει το 3% του ΑΕΠ.
- **Δημόσιο χρέος:** Το δημόσιο χρέος της χώρας δεν πρέπει να υπερβαίνει το 60% του ΑΕΠ.

5. Ποιος είναι ο ρόλος και η σημασία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ) στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

Απάντηση: Η Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) είναι μια από τις σημαντικότερες πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία αποσκοπεί στην εναρμόνιση των οικονομικών πολιτικών και τη δημιουργία ενός κοινού νομίσματος, του ευρώ. Η ΟΝΕ θεσμοθετήθηκε με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ το 1992 και περιλαμβάνει τρεις φάσεις για την επίτευξη πλήρους οικονομικής και νομισματικής ενοποίησης.

Η σημασία της ΟΝΕ έγκειται στην ενίσχυση της οικονομικής σταθερότητας και της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών. Με τη δημιουργία μιας ενιαίας νομισματικής πολιτικής και τη θέσπιση κοινών δημοσιονομικών κανόνων, η ΟΝΕ συμβάλλει στην αποφυγή δημοσιονομικών ανισορροπιών και στην ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης. Το ευρώ, ως κοινό νόμισμα, διευκολύνει το εμπόριο και τις επενδύσεις μεταξύ των χωρών της ζώνης του ευρώ, μειώνοντας τους συναλλαγματικούς κινδύνους και τα κόστη συναλλαγών.

Επιπλέον, η ΟΝΕ προωθεί την οικονομική σύγκλιση και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των κρατών μελών. Μέσω της υιοθέτησης κοινών κριτηρίων σύγκλισης, όπως ο πληθωρισμός, τα δημόσια ελλείμματα και το χρέος, τα κράτη μέλη αναγκάζονται να ακολουθούν υπεύθυνες δημοσιονομικές πολιτικές. Αυτό ενισχύει την οικονομική σταθερότητα και την εμπιστοσύνη των αγορών.

Ωστόσο, η ΟΝΕ έχει αντιμετωπίσει προκλήσεις, όπως η ανάγκη για μεγαλύτερη δημοσιονομική συντονισμό και η αντιμετώπιση των οικονομικών κρίσεων. Παρόλα αυτά, η ΟΝΕ παραμένει ένα από τα κεντρικά στοιχεία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, συμβάλλοντας στη δημιουργία μιας πιο ενωμένης και ισχυρής Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. Πώς επηρεάζει ο νεολεειτουργισμός την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και ποια είναι τα κύρια χαρακτηριστικά του;

Απάντηση: Ο νεολεειτουργισμός είναι μια θεωρητική προσέγγιση που εξηγεί την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση ως μια διαδικασία αλληλεξάρτησης και συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, η οποία ενισχύεται μέσω της λεγόμενης «εκχείλισης» (spillover). Η θεωρία αυτή αναπτύχθηκε κυρίως από τον Ernst Haas και άλλους μελετητές, και έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην κατανόηση της εξέλιξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κύριο χαρακτηριστικό του νεολεειτουργισμού είναι η έννοια της λειτουργικής εκχείλισης, η οποία υποστηρίζει ότι η ολοκλήρωση σε έναν τομέα της οικονομίας οδηγεί αναπόφευκτα σε πιέσεις για περαιτέρω ολοκλήρωση σε άλλους τομείς. Για παράδειγμα, η δημιουργία μιας τελωνειακής ένωσης μπορεί να οδηγήσει στην ανάγκη για κοινές πολιτικές στον τομέα των μεταφορών ή της ενέργειας, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Ο νεολεειτουργισμός επίσης αναγνωρίζει την πολιτική εκχείλιση, κατά την οποία η οικονομική ολοκλήρωση δημιουργεί πιέσεις για πολιτική ολοκλήρωση. Αυτό σημαίνει ότι οι πολιτικές αποφάσεις και οι θεσμοί που δημιουργούνται για να υποστηρίξουν την οικονομική συνεργασία, όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποκτούν μεγαλύτερη εξουσία και επιρροή, οδηγώντας σε μια πιο στενή πολιτική ένωση.

Επιπλέον, ο νεολεειτουργισμός τονίζει τη σημασία των υπερεθνικών θεσμών και των μη κρατικών δρώντων στην προώθηση της ολοκλήρωσης. Οι θεσμοί αυτοί λειτουργούν ως καταλύτες για την εμπάθυνση της συνεργασίας, ενώ οι μη κρατικοί δρώντες, όπως οι επιχειρήσεις και οι κοινωνικές ομάδες, ασκούν πίεση για την υιοθέτηση κοινών πολιτικών.

Ο νεολεειτουργισμός έχει δεχθεί κριτική για την υπερβολική έμφαση στην αναπόφευκτη πρόοδο της ολοκλήρωσης και την υποτίμηση των αντιθέσεων και των διαφορών μεταξύ των κρατών μελών. Παρόλα αυτά, παραμένει μια σημαντική θεωρητική προσέγγιση που βοηθά στην κατανόηση των μηχανισμών και των δυναμικών της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

7. Τι πρεσβεύει η θεωρία του διακυβερνητισμού και πώς εξηγεί τη διαδικασία λήψης αποφάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

Απάντηση: Η θεωρία του διακυβερνητισμού αποτελεί μια από τις κυριότερες προσεγγίσεις για την κατανόηση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και επικεντρώνεται στις διακρατικές διαπραγματεύσεις και την κυριαρχία των κρατών μελών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Αντίθετα με τον νεολεειτουργισμό, ο διακυβερνητισμός δίνει έμφαση στη σημασία των εθνικών κυβερνήσεων και στην προστασία των εθνικών συμφερόντων.

Ο κύριος υποστηρικτής της θεωρίας αυτής, ο Hoffmann, υποστηρίζει ότι οι αποφάσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση λαμβάνονται κυρίως μέσω διαπραγματεύσεων μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών μελών. Οι κυβερνήσεις αυτές επιδιώκουν να προασπίσουν τα εθνικά τους συμφέροντα και να μεγιστοποιήσουν τα οφέλη τους από τη συνεργασία, χωρίς να θυσιάζουν την εθνική τους κυριαρχία. Η θεωρία του διακυβερνητισμού δίνει έμφαση σε δύο βασικές αρχές: την αρχή της συναίνεσης και την αρχή της κυριαρχίας.

8. Ποιοι είναι οι τέσσερις πυλώνες της ενιαίας αγοράς της ΕΕ και πώς αυτοί συμβάλλουν στην οικονομική ολοκλήρωση;

Οι τέσσερις πυλώνες της ενιαίας αγοράς της ΕΕ είναι: το Κοινό Δασμολόγιο, η ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, προσώπων, υπηρεσιών και κεφαλαίων, η προσέγγιση των νομοθεσιών και η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης, και η πολιτική ανταγωνισμού. Ο πρώτος πυλώνας, το Κοινό Δασμολόγιο, καθιστά την ΕΕ μια τελωνειακή ένωση και προωθεί θεμιτές και ισότιμες εμπορικές συναλλαγές. Ο δεύτερος πυλώνας, η ελεύθερη κυκλοφορία, επιτρέπει την ελεύθερη διακίνηση των παραγωγικών συντελεστών εντός της ΕΕ. Ο τρίτος πυλώνας, η προσέγγιση των νομοθεσιών, αποσκοπεί στην εναρμόνιση των εθνικών κανόνων και προτύπων, ενώ ο τέταρτος πυλώνας, η πολιτική ανταγωνισμού, διασφαλίζει τον θεμιτό ανταγωνισμό στην ενιαία αγορά. Συνολικά, οι τέσσερις αυτοί πυλώνες συμβάλλουν στην οικονομική ολοκλήρωση της ΕΕ, δημιουργώντας ένα ενιαίο οικονομικό χώρο με ελεύθερη διακίνηση αγαθών, υπηρεσιών, κεφαλαίου και εργαζομένων, και ίσους όρους ανταγωνισμού.

9. Ποιες οι διαφορές μεταξύ αρνητικής και θετικής ολοκλήρωσης στο πλαίσιο της ενιαίας αγοράς;

Η αρνητική ολοκλήρωση αναφέρεται στην κατάργηση των εμποδίων στο εμπόριο και τον ανταγωνισμό μεταξύ των κρατών μελών, όπως οι δασμοί, οι ποσοτώσεις και οι διαφορετικές τεχνικές προδιαγραφές. Στόχος της είναι η δημιουργία ενός ενιαίου χώρου όπου τα αγαθά, οι υπηρεσίες, τα κεφάλαια και οι εργαζόμενοι μπορούν να κινούνται ελεύθερα.

Η θετική ολοκλήρωση, από την άλλη, αναφέρεται στη δημιουργία κοινών πολιτικών και κανόνων σε επίπεδο ΕΕ, όπως κοινά πρότυπα για τα προϊόντα, περιβαλλοντική προστασία και κοινωνική πολιτική. Στόχος της είναι η διασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού και η προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής στην ΕΕ.

Η βασική διαφορά μεταξύ των δύο είναι ότι η αρνητική ολοκλήρωση επικεντρώνεται στην απορρύθμιση και την κατάργηση των εμποδίων, ενώ η θετική ολοκλήρωση στην εναρμόνιση και τη δημιουργία κοινών κανόνων.

10. Ποιοι παράγοντες οδήγησαν στην εμφάνιση συζητήσεων σχετικά με την αναγκαιότητα για περιφερειακές πολιτικές στην ΕΟΚ/ΕΕ;

Στα τέλη της δεκαετίας του 1960, τέσσερις βασικοί παράγοντες οδήγησαν στην εμφάνιση συζητήσεων σχετικά με την ανάγκη για περιφερειακές πολιτικές στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ), η οποία αργότερα εξελίχθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ):

- **Το τέλος της μεταπολεμικής οικονομικής ανάπτυξης:** Η επιβράδυνση της οικονομικής μεγέθυνσης έφερε στο προσκήνιο τις περιφερειακές ανισότητες εντός της ΕΟΚ.
- **Η πρώτη διεύρυνση της ΕΟΚ:** Η ένταξη νέων χωρών με έντονα περιφερειακά προβλήματα, όπως η Ιρλανδία, ανέδειξε την ανάγκη για πολιτικές που θα αντιμετώπιζαν τις ανισότητες αυτές.
- **Η ενεργειακή κρίση του 1973:** Η κρίση επηρέασε δυσανάλογα τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, επιδεινώνοντας τις υπάρχουσες ανισότητες.
- **Η κατάρρευση του συστήματος Bretton Woods:** Η κατάρρευση του συστήματος σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών δημιούργησε οικονομική αστάθεια και αβεβαιότητα, καθιστώντας την ανάγκη για περιφερειακές πολιτικές ακόμα πιο επιτακτική.

11. Ποια η σχέση μεταξύ της Ενιαίας Αγοράς και της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ) και ποιες οι επιπτώσεις τους στην πολιτική συνοχής/περιφερειακή πολιτική της ΕΕ;

Η Ενιαία Αγορά και η Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) αποτελούν διαφορετικά στάδια της ευρωπαϊκής οικονομικής ολοκλήρωσης. Η Ενιαία Αγορά, που ολοκληρώθηκε το 1993, αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, υπηρεσιών, κεφαλαίου και εργαζομένων εντός της ΕΕ. Η ΟΝΕ, που ξεκίνησε το 1999, περιλαμβάνει την υιοθέτηση του ευρώ ως κοινού νομίσματος από τα κράτη μέλη που πληρούν τα κριτήρια σύγκλισης.

Η σχέση μεταξύ των δύο είναι ότι η ΟΝΕ θεωρείται ως η φυσική συνέχεια της Ενιαίας Αγοράς. Η δημιουργία ενός κοινού νομίσματος διευκολύνει τις συναλλαγές και ενισχύει την ολοκλήρωση των αγορών. Επιπλέον, η ΟΝΕ απαιτεί τη σύγκλιση των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της δημοσιονομικής πολιτικής, γεγονός που επηρεάζει την κατανομή των πόρων και την περιφερειακή ανάπτυξη.

12. Ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ);

Τα βασικά χαρακτηριστικά της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ) είναι τα εξής:

1. **Κοινό νόμισμα:** Τα κράτη μέλη της ΟΝΕ έχουν υιοθετήσει το ευρώ ως κοινό νόμισμα, καταργώντας τα εθνικά τους νομίσματα.
2. **Κοινή νομισματική πολιτική:** Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) είναι υπεύθυνη για τη διαμόρφωση και την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής στην ευρωζώνη.
3. **Εναρμόνιση των οικονομικών πολιτικών:** Τα κράτη μέλη της ΟΝΕ οφείλουν να τηρούν το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, το οποίο θέτει όρια στο δημοσιονομικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος.
4. **Σύστημα πολυμερούς εποπτείας:** Η Επιτροπή και το Συμβούλιο παρακολουθούν τις οικονομικές επιδόσεις των κρατών μελών και μπορούν να τους απευθύνουν συστάσεις ή να τους επιβάλουν κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

13. Μηχανισμοί Εξευρωπαϊσμού

Ο εξευρωπαϊσμός αναφέρεται στις διαδικασίες μέσω των οποίων οι πολιτικές, οι θεσμοί και οι αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) επηρεάζουν και διαμορφώνουν τα κράτη μέλη της. Οι μηχανισμοί εξευρωπαϊσμού διακρίνονται σε "σκληρούς" και "ήπιους":

- **Σκληροί μηχανισμοί:** Περιλαμβάνουν τη θεσμική συμμόρφωση, όπου τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εναρμονίσουν τη νομοθεσία τους με το κοινοτικό δίκαιο, και την αλλαγή των εθνικών δομών ευκαιριών, όπου η ΕΕ επηρεάζει την κατανομή ισχύος εντός των κρατών μελών.
- **Ήπιοι μηχανισμοί:** Περιλαμβάνουν την πλαισίωση των εθνικών πιστεύω και προσδοκιών, όπου η ΕΕ επηρεάζει τον τρόπο που οι πολίτες και οι φορείς χάραξης πολιτικής στα κράτη μέλη αντιλαμβάνονται και προσεγγίζουν τα πολιτικά ζητήματα.

Η αποτελεσματικότητα των μηχανισμών εξευρωπαϊσμού επηρεάζεται από διάφορους ενδιάμεσους παράγοντες σε εθνικό επίπεδο, όπως **η οικονομική ευπάθεια του κράτους, η πολιτική θεσμική ικανότητα, η πολιτική κληρονομιά και οι πολιτικές προτιμήσεις.**

14. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι Αρμοδιότητές της

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι ένα από τα βασικά θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Αποτελείται από 27 μέλη, ένα από κάθε κράτος μέλος, τα οποία διορίζονται για πενταετή θητεία. Η Επιτροπή λειτουργεί **ως το εκτελεστικό όργανο της ΕΕ** και έχει πολλές σημαντικές αρμοδιότητες. Η πιο σημαντική αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι η πρωτοβουλία για τη διαμόρφωση της κοινοτικής νομοθεσίας. Προτείνει νέους νόμους και κανονισμούς στο Συμβούλιο της ΕΕ και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα οποία στη συνέχεια τους συζητούν και τους εγκρίνουν. Η Επιτροπή έχει επίσης την ευθύνη να διασφαλίζει ότι οι νόμοι της ΕΕ εφαρμόζονται σωστά από τα κράτη μέλη. Επιπλέον, η Επιτροπή διαχειρίζεται τον προϋπολογισμό της ΕΕ και εποπτεύει την εφαρμογή των πολιτικών της Ένωσης. Εκπροσωπεί επίσης την ΕΕ σε διεθνείς διαπραγματεύσεις και οργανισμούς. Συνολικά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη λειτουργία και την ανάπτυξη της ΕΕ.

15. Ποιοι παράγοντες οδήγησαν στην εμφάνιση συζητήσεων σχετικά με την αναγκαιότητα για περιφερειακές πολιτικές στην ΕΟΚ/ΕΕ;

Στα τέλη της δεκαετίας του 1960, τέσσερις βασικοί παράγοντες οδήγησαν στην εμφάνιση συζητήσεων σχετικά με την ανάγκη για περιφερειακές πολιτικές στην ΕΟΚ/ΕΕ:

1. **Το τέλος της μεταπολεμικής οικονομικής ανάπτυξης:** Η επιβράδυνση της οικονομικής μεγέθυνσης ανέδειξε τις περιφερειακές ανισότητες εντός της ΕΟΚ.
2. **Η πρώτη διεύρυνση της ΕΟΚ:** Η ένταξη νέων χωρών με έντονα περιφερειακά προβλήματα, όπως η Ιρλανδία, κατέδειξε την ανάγκη για πολιτικές που θα αντιμετώπιζαν τις ανισότητες αυτές.
3. **Η ενεργειακή κρίση του 1973:** Η κρίση επηρέασε δυσανάλογα τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, επιδεινώνοντας τις υπάρχουσες ανισότητες.
4. **Η κατάρρευση του συστήματος Bretton Woods:** Η κατάρρευση του συστήματος σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών δημιούργησε οικονομική αστάθεια και αβεβαιότητα, καθιστώντας την ανάγκη για περιφερειακές πολιτικές ακόμα πιο επιτακτική.

16. Περιφερειακές Πολιτικές στην ΕΟΚ/ΕΕ

Στα τέλη της δεκαετίας του 1960, τέσσερα βασικά γεγονότα οδήγησαν στην εμφάνιση συζητήσεων σχετικά με την ανάγκη για περιφερειακές πολιτικές στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ), η οποία αργότερα εξελίχθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ):

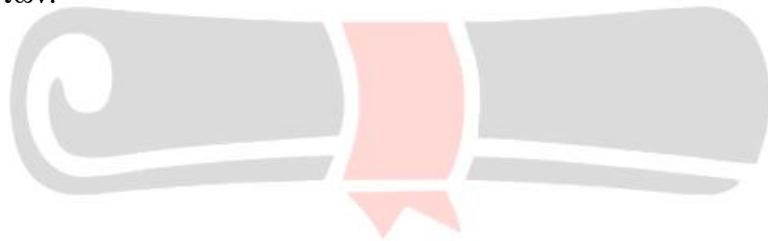
1. **Το τέλος της μεταπολεμικής οικονομικής ανάπτυξης:** Η περίοδος μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο χαρακτηρίστηκε από υψηλούς ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης, η οποία άρχισε να επιβραδύνεται στα τέλη της δεκαετίας του 1960. Αυτό έφερε στο προσκήνιο τις περιφερειακές ανισότητες εντός της ΕΟΚ.
2. **Η πρώτη διεύρυνση της ΕΟΚ:** Η ένταξη του Ηνωμένου Βασιλείου, της Δανίας και της Ιρλανδίας το 1973 έφερε στην ΕΟΚ χώρες με έντονα περιφερειακά προβλήματα, όπως η Ιρλανδία και οι περιφέρειες της Βόρειας Αγγλίας.
3. **Η ενεργειακή κρίση του 1973:** Η κρίση αυτή επηρέασε δυσανάλογα τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, επιδεινώνοντας τις υπάρχουσες ανισότητες.
4. **Η κατάρρευση του συστήματος Bretton Woods:** Η κατάρρευση του συστήματος σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών στις αρχές της δεκαετίας του 1970 δημιούργησε οικονομική αστάθεια και αβεβαιότητα, καθιστώντας την ανάγκη για περιφερειακές πολιτικές ακόμα πιο επιτακτική.

Αυτά τα γεγονότα, σε συνδυασμό με την αυξανόμενη συνειδητοποίηση ότι η ελεύθερη αγορά από μόνη της δεν θα μπορούσε να αντιμετωπίσει τις περιφερειακές ανισότητες, οδήγησαν στην ανάπτυξη της περιφερειακής πολιτικής της ΕΟΚ/ΕΕ.

17. Στόχοι της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) είναι ένα σύνολο πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) που αφορούν τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη. Οι στόχοι της ΚΑΠ, όπως ορίζονται στη Συνθήκη της Ρώμης, είναι:

1. **Εξασφάλιση εφοδιασμού:** Διασφάλιση της παραγωγής επαρκούς ποσότητας τροφίμων για τον πληθυσμό της ΕΕ σε προσιτές τιμές.
2. **Διασφάλιση λογικών τιμών προσφοράς:** Εξασφάλιση ότι οι τιμές των γεωργικών προϊόντων είναι δίκαιες τόσο για τους παραγωγούς όσο και για τους καταναλωτές.
3. **Εξασφάλιση δίκαιου βιοτικού επιπέδου γεωργών:** Βελτίωση του εισοδήματος και των συνθηκών διαβίωσης των αγροτών.
4. **Αύξηση της παραγωγικότητας της γεωργίας:** Προώθηση της τεχνολογικής προόδου και της αποδοτικότητας στη γεωργία.
5. **Σταθεροποίηση αγοράς:** Διασφάλιση της σταθερότητας των αγορών γεωργικών προϊόντων.

Eclass4U

The best Choice for you

ΣΥΝΟΨΗ ΤΟΜΟΥ Δ

18. Οικονομική Ταξινόμηση Δημοσίων Δαπανών

Η οικονομική ταξινόμηση των δημοσίων δαπανών διακρίνει τις δαπάνες σε **δαπάνες για την αγορά αγαθών και υπηρεσιών και μεταβιβαστικές πληρωμές**. Οι πρώτες αφορούν πληρωμές του δημοσίου για αγορά αγαθών (π.χ. προμήθειες γραφικής ύλης) και υπηρεσιών (π.χ. μισθοί δημοσίων υπαλλήλων). Οι δεύτερες αφορούν πληρωμές χωρίς αντάλλαγμα, όπως συντάξεις, επιδόματα ανεργίας, κ.λπ.

Η διάκριση αυτή είναι σημαντική για την άσκηση οικονομικής πολιτικής, καθώς οι δύο κατηγορίες δαπανών έχουν διαφορετικό αντίκτυπο στην οικονομία. Οι δαπάνες για αγορά αγαθών και υπηρεσιών επηρεάζουν άμεσα τη συνολική ζήτηση, ενώ οι μεταβιβαστικές πληρωμές επηρεάζουν την κατανομή του εισοδήματος και την κατανάλωση. Επιπλέον, οι δαπάνες για αγορά αγαθών και υπηρεσιών είναι πιο ευέλικτες και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση βραχυπρόθεσμων οικονομικών διακυμάνσεων, ενώ οι μεταβιβαστικές πληρωμές είναι συνήθως πιο δύσκαμπτες.

19. Λειτουργική και Διοικητική Ταξινόμηση Δημοσίων Δαπανών

- **Λειτουργική Ταξινόμηση:** Κατηγοριοποιεί τις δαπάνες με βάση τον σκοπό που εξυπηρετούν (π.χ. άμυνα, παιδεία, υγεία). Αυτή η ταξινόμηση βοηθά στην ιεράρχηση των προτεραιοτήτων της κυβέρνησης και στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δαπανών. Επιτρέπει στους πολίτες να κατανοήσουν πού κατευθύνονται οι πόροι και να κρίνουν τις πολιτικές επιλογές.
- **Διοικητική Ταξινόμηση:** Κατηγοριοποιεί τις δαπάνες με βάση τον φορέα που τις πραγματοποιεί (π.χ. κεντρική κυβέρνηση, ΟΤΑ, ασφαλιστικά ταμεία). Αυτή η ταξινόμηση παρέχει πληροφορίες για τον βαθμό συγκέντρωσης ή αποκέντρωσης της δημοσιονομικής εξουσίας και τη σχέση μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης.

20. Δημόσιο Χρέος στην Ελλάδα

Η αύξηση του δημόσιου χρέους στην Ελλάδα οφείλεται σε ένα συνδυασμό παραγόντων, όπως:

- **Ανεπαρκή έσοδα:** Χρόνια προβλήματα φοροδιαφυγής και περιορισμένη φορολογική βάση.
- **Υψηλές δαπάνες:** Υπερβολικές δαπάνες σε μισθούς και συντάξεις, καθώς και σε μη παραγωγικούς τομείς.
- **Κακή διαχείριση:** Ανεπαρκής έλεγχος των δημοσίων δαπανών και έλλειψη διαφάνειας.
- **Εξωγενείς παράγοντες:** Η παγκόσμια οικονομική κρίση του 2008 επιδείνωσε την κατάσταση.

Οι συνέπειες του υψηλού δημόσιου χρέους είναι σοβαρές, όπως:

- **Αυξημένο κόστος δανεισμού:** Δυσκολία στην άντληση κεφαλαίων και υψηλά επιτόκια.
- **Περιορισμένη δημοσιονομική ευελιξία:** Δυσκολία στην χρηματοδότηση δημόσιων επενδύσεων και κοινωνικών προγραμμάτων.
- **Απώλεια εμπιστοσύνης:** Αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομική δραστηριότητα και τις επενδύσεις.

21. Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ)

Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ) είναι ένας κοινοτικός μηχανισμός που στοχεύει στη διασφάλιση της δημοσιονομικής σταθερότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να ακολουθούν υγιείς δημοσιονομικές πολιτικές και να διατηρούν το έλλειμμα του προϋπολογισμού τους κάτω από το 3% του ΑΕΠ και το δημόσιο χρέος τους κάτω από το 60% του ΑΕΠ.

Ο ρόλος του ΣΣΑ είναι να προλαμβάνει και να διορθώνει τα υπερβολικά ελλείμματα των κρατών μελών. Όταν ένα κράτος μέλος υπερβαίνει το όριο του 3%, ενεργοποιείται η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, η οποία περιλαμβάνει την υποβολή προγράμματος σταθερότητας και ανάπτυξης, την επιτήρηση από την ΕΕ και, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, την επιβολή κυρώσεων.

22. Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος

Η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος (ΔΥΕ) ενεργοποιείται όταν ένα κράτος μέλος της ΕΕ παρουσιάσει δημοσιονομικό έλλειμμα άνω του 3% του ΑΕΠ, όπως ορίζεται στο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης και τη Συνθήκη του Μάαστριχτ. Η διαδικασία αυτή έχει ως στόχο να βοηθήσει τα κράτη μέλη να διορθώσουν τα δημοσιονομικά τους προβλήματα και να αποτρέψουν την αποσταθεροποίηση της ευρωζώνης.

Η ΔΥΕ περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

1. **Αξιολόγηση:** Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αξιολογεί την κατάσταση και αποφασίζει αν το έλλειμμα είναι υπερβολικό.
2. **Σύσταση:** Το Συμβούλιο της ΕΕ απευθύνει σύσταση στο κράτος μέλος να λάβει μέτρα για τη διόρθωση του ελλείμματος εντός συγκεκριμένης προθεσμίας.
3. **Επιτήρηση:** Η Επιτροπή παρακολουθεί την εφαρμογή των μέτρων και υποβάλλει εκθέσεις στο Συμβούλιο.
4. **Κυρώσεις:** Αν το κράτος μέλος δεν συμμορφωθεί, το Συμβούλιο μπορεί να επιβάλει κυρώσεις, όπως πρόστιμα.

Η ΔΥΕ έχει δεχθεί κριτική για την αυστηρότητά της, ειδικά σε περιόδους οικονομικής κρίσης, αλλά υποστηρίζεται ότι είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της δημοσιονομικής πειθαρχίας στην ΕΕ.

23. Εργαλεία και Σκοπός της Περιφερειακής Πολιτικής της ΕΕ

Η περιφερειακή πολιτική της ΕΕ, γνωστή και ως πολιτική συνοχής, αποσκοπεί στη μείωση των οικονομικών, κοινωνικών και εδαφικών ανισοτήτων μεταξύ των περιφερειών της Ευρώπης. Βασικά εργαλεία της πολιτικής αυτής είναι τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ), τα οποία παρέχουν χρηματοδότηση για επενδύσεις σε τομείς όπως η έρευνα και η καινοτομία, οι υποδομές, η εκπαίδευση και η απασχόληση.

Η περιφερειακή πολιτική της ΕΕ είναι σημαντική για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες. Επιπλέον, συμβάλλει στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στην ΕΕ, η οποία αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς και του ευρώ.

24. Ταμείο Συνοχής: Στόχοι και Τομείς Παρέμβασης

Το Ταμείο Συνοχής της ΕΕ έχει ως στόχο να μειώσει τις οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες και να προωθήσει τη βιώσιμη ανάπτυξη στα κράτη μέλη με κατά κεφαλήν ΑΕΠ μικρότερο από το 90% του μέσου όρου της ΕΕ. Παρέχει οικονομική συνδρομή σε δύο βασικούς τομείς:

1. **Διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών:** Χρηματοδοτεί έργα υποδομής που βελτιώνουν τις συνδέσεις μεταξύ των κρατών μελών και ενισχύουν την εσωτερική αγορά.
2. **Περιβάλλον:** Υποστηρίζει έργα που προστατεύουν το περιβάλλον και προωθούν τη βιώσιμη ανάπτυξη, όπως έργα για τη διαχείριση των υδάτων, την επεξεργασία των αποβλήτων και την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Η οικονομική βοήθεια από το Ταμείο Συνοχής μπορεί να ανασταλεί εάν ένα κράτος μέλος παρουσιάσει υπερβολικό δημοσιονομικό έλλειμμα, γεγονός που υπογραμμίζει τη σημασία της δημοσιονομικής πειθαρχίας για την αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων της ΕΕ.

25. Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στοχεύει στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στην ΕΕ μέσω της διόρθωσης των ανισοροπιών μεταξύ των περιφερειών. Οι βασικοί τομείς προτεραιότητάς του είναι:

- **Έρευνα και καινοτομία:** Επενδύσεις σε ερευνητικά έργα, ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και υποστήριξη της καινοτομίας στις επιχειρήσεις.
- **Ψηφιακό θεματολόγιο:** Βελτίωση της πρόσβασης σε ψηφιακές τεχνολογίες και υπηρεσίες, ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων και προώθηση της ψηφιακής οικονομίας.
- **Στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ):** Παροχή χρηματοδότησης, συμβουλών και κατάρτισης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ.
- **Οικονομία με μειωμένη χρήση άνθρακα:** Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης, της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της βιώσιμης κινητικότητας.

Η κατανομή των πόρων του ΕΤΠΑ γίνεται με βάση την αναπτυξιακή κατάσταση των περιφερειών, με τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες να λαμβάνουν μεγαλύτερο μερίδιο της χρηματοδότησης.

26. Προτεραιότητες και Λειτουργία του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ)

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) αποτελεί το κύριο χρηματοδοτικό μέσο της ΕΕ για την προώθηση της απασχόλησης, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την κοινωνική συνοχή. Επενδύει στο ανθρώπινο κεφάλαιο της Ευρώπης, χρηματοδοτώντας δράσεις που αφορούν την εκπαίδευση, την κατάρτιση, την ενεργητική ένταξη στην αγορά εργασίας και την κοινωνική ένταξη των ευάλωτων ομάδων.

Οι προτεραιότητες του ΕΚΤ καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και περιλαμβάνουν:

1. **Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων:** Μέσω της ανάπτυξης νέων δεξιοτήτων και της προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας.
2. **Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση:** Μέσω της υποστήριξης της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, της κατάρτισης των ανέργων και της προώθησης της δια βίου μάθησης.
3. **Προώθηση της κοινωνικής ένταξης:** Μέσω της στήριξης των ευάλωτων ομάδων, όπως οι μακροχρόνια άνεργοι, οι νέοι που δεν εργάζονται, δεν σπουδάζουν ούτε εκπαιδεύονται (NEETs), οι μετανάστες και οι άτομα με αναπηρία, για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας και την κοινωνία.

Το ΕΚΤ λειτουργεί μέσω επιχειρησιακών προγραμμάτων που καταρτίζονται από τα κράτη μέλη σε συνεργασία με την Επιτροπή. Τα προγράμματα αυτά περιγράφουν τις προτεραιότητες και τους στόχους για την αξιοποίηση των πόρων του ΕΚΤ σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Η χρηματοδότηση δράσεων γίνεται μέσω προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς.

27. Αρχές της Πολιτικής Συνοχής

Η πολιτική συνοχής της ΕΕ, η οποία περιλαμβάνει και την περιφερειακή πολιτική, βασίζεται σε τέσσερις βασικές αρχές:

1. **Συγκέντρωση-Επικέντρωση:** Επικέντρωση των πόρων στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και χώρες, στόχευση των επενδύσεων σε βασικές αναπτυξιακές προτεραιότητες και αποτελεσματική χρήση των κονδυλίων.
2. **Προγραμματισμός:** Χρηματοδότηση πολυετών εθνικών ή περιφερειακών προγραμμάτων που συνάδουν με τους στόχους και τις προτεραιότητες της ΕΕ, αντί για μεμονωμένα έργα.
3. **Συνεργασία (εταιρική σχέση):** Συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων (εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, κοινωνικοί εταίροι, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών) στη διαδικασία σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιολόγησης των προγραμμάτων.
4. **Προσθετικότητα:** Η χρηματοδότηση από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά ταμεία δεν υποκαθιστά τις εθνικές δαπάνες των κρατών μελών, αλλά τις συμπληρώνει, με στόχο την επίτευξη των στόχων της πολιτικής συνοχής.

28. Ποιοι είναι οι κύριοι στόχοι του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού και πώς χρηματοδοτείται;

Ο ευρωπαϊκός προϋπολογισμός έχει ως κύριους στόχους την προώθηση της οικονομικής συνοχής, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, και την υποστήριξη κοινών πολιτικών όπως η Κοινή Αγροτική Πολιτική και η πολιτική συνοχής. Χρηματοδοτείται από ίδιους πόρους της ΕΕ, όπως δασμούς, εισφορές επί του ΦΠΑ και συνεισφορές των κρατών μελών βάσει του ακαθάριστου εθνικού τους εισοδήματος. Ο προϋπολογισμός χρησιμοποιείται για την υλοποίηση προγραμμάτων και έργων που ενισχύουν την οικονομική ανάπτυξη και τη σταθερότητα στην Ένωση, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι τα οφέλη της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης κατανέμονται ισομερώς μεταξύ των κρατών μελών.

29. Τι είναι οι αποτυχίες της αγοράς και πώς μπορεί η Ευρωπαϊκή Ένωση να τις αντιμετωπίσει;

Οι αποτυχίες της αγοράς συμβαίνουν όταν η αγορά δεν κατανέμει αποτελεσματικά τους πόρους, οδηγώντας σε ανεπαρκή παραγωγή ή κατανάλωση αγαθών και υπηρεσιών. Τέτοιες αποτυχίες περιλαμβάνουν εξωτερικότητες, δημόσια αγαθά, μονοπώλια και ασύμμετρη πληροφόρηση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να αντιμετωπίσει τις αποτυχίες της αγοράς μέσω ρυθμιστικών παρεμβάσεων, όπως η επιβολή περιβαλλοντικών κανονισμών για τις εξωτερικότητες, η παροχή δημόσιων αγαθών μέσω κοινών πολιτικών, και η ενίσχυση του ανταγωνισμού για την αποφυγή μονοπωλίων. Επιπλέον, μπορεί να προωθήσει τη διαφάνεια και την πληροφόρηση στην αγορά για να μειώσει την ασύμμετρη πληροφόρηση.

30. Πώς συμβάλλει η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη στην ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς;

Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (ΕΕΠ) συνέβαλε σημαντικά στην ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Εισήγαγε μέτρα για την εξάλειψη των τεχνικών, φυσικών και φορολογικών εμποδίων που εμπόδιζαν την ελεύθερη διακίνηση αγαθών, υπηρεσιών, κεφαλαίων και ανθρώπων. Η ΕΕΠ έθεσε στόχο την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς μέχρι το 1992, ενισχύοντας τη συνεργασία σε τομείς όπως το περιβάλλον, η έρευνα και η τεχνολογία. Επιπλέον, εισήγαγε την αρχή της επικουρικότητας, διασφαλίζοντας ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατόν πιο κοντά στους πολίτες. Η ΕΕΠ, λοιπόν, έθεσε τα θεμέλια για μια πιο ολοκληρωμένη και ανταγωνιστική ευρωπαϊκή αγορά.

31. Ποια είναι η διαφορά μεταξύ νεολειτουργισμού και διακυβερνητισμού όσον αφορά την προσέγγιση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης;

Ο νεολειτουργισμός και ο διακυβερνητισμός προσεγγίζουν την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση με διαφορετικούς τρόπους. Ο νεολειτουργισμός υποστηρίζει ότι η ολοκλήρωση ξεκινά από οικονομικούς τομείς και επεκτείνεται αυτόματα σε άλλους τομείς μέσω της εκχείλισης (spillover). Θεωρεί ότι οι υπερεθνικοί θεσμοί και οι μη κρατικοί δρώντες παίζουν καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της ολοκλήρωσης. Αντίθετα, ο διακυβερνητισμός δίνει έμφαση στην κυριαρχία των εθνικών κυβερνήσεων και στις διακρατικές διαπραγματεύσεις. Θεωρεί ότι η ολοκλήρωση προχωρά όταν τα κράτη μέλη συμφωνούν να συνεργαστούν, χωρίς να θυσιάζουν την εθνική τους κυριαρχία, βασιζόμενοι στην αρχή της συναίνεσης.

32. Ποια είναι η σημασία του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού για την ΕΕ και πώς καθορίζεται;

Ο ευρωπαϊκός προϋπολογισμός είναι κρίσιμος για τη χρηματοδότηση των κοινών πολιτικών και προγραμμάτων της ΕΕ, όπως η Κοινή Αγροτική Πολιτική και η πολιτική συνοχής, που προωθούν την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Ο προϋπολογισμός χρηματοδοτείται από ίδιους πόρους της ΕΕ, περιλαμβάνοντας δασμούς, εισφορές επί του ΦΠΑ και συνεισφορές των κρατών μελών βάσει του ακαθάριστου εθνικού τους εισοδήματος. Ο προϋπολογισμός καθορίζεται μέσω πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, το οποίο διαπραγματεύονται και εγκρίνουν τα κράτη μέλη και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η ορθή διαχείριση του προϋπολογισμού είναι απαραίτητη για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ και την ενίσχυση της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών.

Eclass4U

The best Choice for you